

PREDMET OCHRANY NÁRODNÉHO PARKU

Predmetom ochrany národného parku sú:

Prirodzené procesy a prirodzený vývoj prírodných lesných spoločenstiev nachádzajúcich sa na území národného parku v zóne A a v zóne B.

Biotopy európskeho významu: Tr 8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (* 6230), Pr 3 Penovcové prameniská (* 7220), Ls 1.3 Jaseňovo–jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy (* 91E0), Ls 4 Lipovo–javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy (* 91I0), Vo 2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Br 2 Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov (3220), Br 4 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrúbou sivou (*Salix eleagnos*) (3240), Br 6 Brehové porasty deväťsilov (6430), Kr 2 Porasty borievky obyčajnej (5130), Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk 2 Horské kosné lúky (6520), Lk 4 Bezkolencové lúky (6410), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ra 3 Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Ra 6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Sk 2 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Ls 5.1 Bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.3 Javorovo–bukové horské lesy (9140), Sk 8 Nesprístupnené jaskynné útvary (8310).

Biotopy národného významu: Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Pr 1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách, Ls 2.1 Dubovo–hrabové lesy karpatské.

Biotopy druhov rastlín európskeho významu: dvojhrot zelený (*Dicranum viride*), kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*), * zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), bahnička kranská (*Eleocharis carniolica*), vrchovka karpatská (*Tozzia carpathica*).

Biotopy druhov rastlín národného významu: jamkatec pľúcny (*Lobaria pulmonaria*), merík kopulkovitý (*Pseudobryum cinclidioides*), zubček severský (*Climacodon septentrionalis*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*), čemerica purpurová (*Helleborus purpurascens*), hadí koreň ružový (*Scorzonera rosea*), mliečnik Sojákov (*Tithymalus sojakii*), fialka dácka (*Viola dacica*), vstavačovec (vemeníček) zelený (*Coeloglossum viride*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), iskerník karpatský (*Ranunculus carpaticus*), rozchodník ročný (*Sedum annuum*), silenka ovisnutá pochybná (*Silene nutans* subsp. *dubia*), veronika Jacquinova (*Veronica jacquinii*), perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*), diskovka dierkovaná (*Menegazzia terebrata*), plstnatec rašelinový (*Helodium blandowii*), bolínka ihličnanová (*Camarops tubulina*), zvončekovec sadzový (*Hydropus atramentosus*), kučierka jedľová (*Sparassis nemecii*), trsovec horský (*Bondarzewia*

mesenterica), rebríček bertrámový (*Achillea ptarmica*), prilbica chlpatoplodá pravá (*Aconitum lasiocarpum* subs. *lasiocarpum*), zvonček jedľový (*Campanula abietina*), klinček bradatý nakopený (*Dianthus barbatus* subsp. *compactus*), horec pľúcny (*Gentiana pneumonanthe*), popolavec sírovožltý (*Tephroseris papposa*), kostrava skalná (*Festuca saxatilis*), hrachor hladký (*Lathyrus laevigatus*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), vudsia alpínska (*Woodsia alpina*), roripa pyrenejská (*Rorippa pyrenaica*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*).

Biotope druhov živočíchov európskeho významu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha zelená (*Bufo* (= *Bufo*) *viridis*), skokan štihly (*Rana dalmatina*), mlok hrebenatý (veľký) (*Triturus cristatus*), mlok karpatský (*Lissotriton* (= *Triturus*) *montandoni*), * zubor európsky/zubor hrivnatý/zubor lesný (*Bison bonasus*), korýtko riečne (*Unio crassus*), bystruška južná (*Carabus hungaricus*), bystruška Zawadského (*Carabus scheidleri zawadzki* (*Carabus zawadzki*)), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), drevník ryhovaný (*Rhysodes sulcatus*), * fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), uchaňa čierna/netopier čierny (*Barbastella barbastellus*), večernica severská/netopier severský (*Eptesicus nilssonii*), večernica pozdná/netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*), večernica Saviho (*Hypsugo* (= *Pipistrellus*) *savii*), netopier alkatoe/netopier nymfin (*Myotis alcathoe*), netopier Bechsteinov/netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier Blythov/netopier východný/netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier Brandtov (*Myotis brandti*), netopier vodný (*Myotis daubentoni*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľký/netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier riasnatý (*Myotis nattereri*), raniak stromový/netopier stromový/raniak malý (*Nyctalus leisleri*), raniak hrdzavý/netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica parková/netopier parkový (*Pipistrellus nathusii*), večernica hvízdavá/netopier hvízdavý/večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*), večernica južná/netopier južný (*Pipistrellus kuhlii*), večernica Leachova/netopier pískavý/večernica pískavá (*Pipistrellus pygmaeus/mediterraneus*), ucháč svetlý (*Plecotus auritus*), podkovár veľký/podkovár štihlokrídly (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý/podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*), večernica tmavá/netopier pestrý/večernica pestrá (*Vespertilio murinus*), * spriadač kostihojový (*Euplagia* (= *Callimorpha*) *quadripunctata*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), modráčik čiernoškvrnný (*Maculinea arion*), jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*), kobylka Štysova (*Isophya stysi*), mihuľa potiská (*Eudontomyzon danfordi*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Zamenis longissimus* (*Elaphe longissima*)), užovka fľkaná (*Natrix tessellata*), jašterica krátkohlavá/jašterica obyčajná/bystrá (*Lacerta agilis*), bobor vodný/bobor euroázijský (*Castor fiber*), plch lieskový/plšík lieskový (*Musccardinus avellanarius*), myšovka horská (*Sicista betulina*), šakal zlatý (*Canis aureus*), kuna lesná (*Martes martes*), tchor tmavý (*Mustela putorius*), * vlk dravý (*Canis lupus*), mačka divá/mačka lesná (*Felis silvestris*), vydra riečna (*Lutra lutra*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), * medveď hnedý (*Ursus arctos*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio* (*Gobio*) *kesslerii*), hrúz fúzatý (*Romanogobio* (*Gobio*) *uranoscopus*), hrúz bieloplutvý (Vladykov) (*Romanogobio* (*Gobio*) *albipinnatus* (*R. vladkovi*)), lopatka dúhová (*Rhodeus amarus* (= *Rhodeus sericeus amarus*)), plž vrchovský (bulharský) (*Sabanejewia balcanica* (*S. bulgarica*)), mrena severná (*Barbus barbus*), lipen tymiánový (*Thymallus thymallus*), mrena stredomorská (karpatská, škvrnitá) (*Barbus meridionalis* (*B. carpathicus*, *B. petenyi*)) a hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*).

Biotopy druhov živočíchov národného významu: salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok horský (*Ichthyosaura (=Triturus) alpestris*), korýtko rybničné (*Unio tumidus*), bystruška (*Carabus arcensis eremita*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens escheri*), bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška (*Carabus obsoletus*), bystruška (*Carabus problematicus problematicus*), krasoň jedľový (*Eurythyrea austriaca*), fuzáč červenošitý (*Macroleptura thoracica*), Sitaris muralis, rak riečny (*Astacus astacus*), slizniak karpatský (*Bielzia coerulans*), čmeľ (*Bombus* (všetky druhy)), modráčik horcový (*Maculinea alcon*), spriadač čremchový (*Pericallia matronula*), šidielko (*Coenagrion hastulatum*), pásikavec (*Cordulegaster bidentata*), klinovka čiernonohá (*Onychogomphus forcipatus*), vážka (*Orthetrum coerulescens*), Ligotavka (*Somatochlora* (všetky druhy)), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), vretenica severná/vretenica obyčajná (*Vipera berus*), užovka obojková/užovka obyčajná (*Natrix natrix*) a jašterica živorodá (horský poddruh) (*Zootoca (=Lacerta) vivipara vivipara*).

Druhy vtákov: kalužiačik malý (*Actitis (Tringa) hypoleucos*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), kačica chrapačka (*Spatula (Anas) querquedula*), kačica chrapka (*Anas crecca*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), beluša veľká (*Ardea (Egretta) alba (Casmerodius albus)*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), výr skalný (*Bubo bubo*), hlaholka severská (*Bucephala clangula*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol krikľavý (*Clanga (Aquila) pomarina*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos (Leipicus) medius*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), muchárik bielokrky (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), orliak morský (*Haliaeetus albicilla*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), strakoš veľký (*Lanius excubitor*), škovránik stromový (*Lullula arborea*), potápač veľký (*Mergus merganser*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), d'ubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna sivá (*Picus canus*), potápka chochlatá (*Podiceps cristatus*), pŕhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), jariabok hôrny (*Tetrastes (Bonasia) bonasia*), kalužiak perlavý (*Tringa ochropus*), cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*) a dudok chochlatý (*Upupa epops*).

Abiotické javy: Formy svahovej modelácie, erózie, zvetrávania, štruktúrne a tektonické formy reliéfu [skalné okno (Oblazy, k. ú. Uličské Krivé), krajinársky významný hrebeň (Hlavný hrebeň Bukovských vrchov, masív Stinská, Veľký Bukovec, Nastaz, a i.), suťový prúd (Stinská a i.), zosuvy (svahové poruchy) a skalné steny vzniknuté zosuvmi (lokality s výrazným zastúpením viacerých geomorfologických foriem mezo- a makroreliéfu s výskytom výrazných balvanov, brál, balvanových prúdov, suťových prúdov, sutinových kužeľov, kamenného mora a zosuvov {Jarabá skala, Borsučiny, Stinská, Stužica, Šípková, a i.}); Pseudokrasové reliéfy [6 pseudokrasových jaskýň (5 v masíve Stinská, k. ú. Zboj a 1 na kóte Rypy, k. ú. Ruské)]; Stratigrafické a paleontologické lokality [2 paleontologické lokality s výskytom fosílnnej flóry (Potok Ráztoka, k. ú. Zboj, Kuzmovský potok, k. ú. Ruské – *Halimeda* sp.) a 2 lokalita s

výskytom fosílny fauny (vodný tok Ulička, k. ú. Runina – *Zoophycos circinnatus*, Hlboký potok, k. ú. Nová Sedlica – *Inoceramus balticus* a *Inoceramus mülleri*) a 1 typová lokalita nového druhu fosílie *locus typicus* (Národná prírodná rezervácia Jarabá skala, k. ú. Zboj s výskytom fosílny flóry *Halimeidaites carpaticus*), hlboký štruktúrny vrt (Zboj –1, k. ú. Uličské Krivé, lokalita vrtu v rámci prieskumných prác na ropu a zemný plyn), náučná geologická lokalita Dara pri hlavnej ceste nad Vodnou nádržou Starina v závere Brezoveckej doliny, odkryté skalné steny karpatského flyšového pásma, vrstvy pieskovcov a sivých až čiernych ílovcov]; Hydrologické formy [pramene, prameniská, trvalé a občasné vodopády (3 vodopády {Oreničov vodopád (12 m), k. ú. Runina, Vodopád Medová baba (10 m), k. ú. Nová Sedlica, Vodopád pod pílou (3 m), k. ú. Nová Sedlica}), 3 penovcové prameniská, resp. penovcové útvary vo forme pramenitov (pramenisko pod Dolinami, k. ú. Nová Sedlica, pramenisko nad Topoľanskou križovatkou, k. ú. Topoľa, pramenisko Krivianske oblazy, k. ú. Uličské Krivé), 2 minerálne pramene genetického typu (hlbinné naftové vody v Zboji v ochrannom pásme Národného parku – kalciumkarbonátová voda s obsahom sírovodíka a metánu a v Starine – natriumkarbonátová voda s obsahom sírovodíka a metánu)]; Fluviálny reliéf [5 úsekov typických prirodzených flyšových vodných tokov s významnými a zaujímavými ukázkami foriem fluvialného reliéfu a prirodzeného hydrologického režimu (meandre, vznik mŕtveho ramena, riečne pirátstvo, zárezy s odkryvmi a typickou ukážkou geologickej stavby jednotlivých vrstiev podložia)].

Poznámky:

Podľa § 2 ods. 2 písm. t) zákona prioritný biotop je biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe.

Podľa § 2 ods. 2 písm. y) zákona prioritný druh je druh európskeho významu, ktorého ochrana je nevyhnutná vzhľadom na jeho malý prirodzený areál v Európe.

Prioritný biotop a prioritný druh sú označené symbolom *.

Biotopy európskeho významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť A k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláska č. 170/2021 Z. z.“). Biotopy národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť B k vyhláske č. 170/2021 Z. z. Druhy rastlín európskeho významu a druhy rastlín národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z. Druhy živočíchov európskeho významu a druhy živočíchov národného významu sú označené v súlade s prílohami č. 5 a 7 k vyhláske č. 170/2021 Z. z. v znení vyhlásky č. 423/2024 Z. z.

Abiotické javy sú určené podľa Typizácie abiotických javov podľa Návrhu na prehodnotenie chránených území Slovenskej republiky (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 2007).